

STRATEGISCHE ADVIESRAAD

INTERNATIONAAL
VLAANDEREN

Flemish Foreign Affairs Council

**ADVIES OVER DIVERSE
DUBBELBELASTINGVERDRAGEN MET
EUROPESE LANDEN**

Advies 2012/15

9 juli 2012

INHOUD

1.	Inleiding	2
2.	Denemarken	2
3.	San Marino	2
4.	Noorwegen	3
5.	Oostenrijk	3
6.	Finland	3
7.	IJsland	4
8.	Malta	4
9.	Tsjechië	4
10.	Griekenland	4
11.	Toekomstige goedkeuring van gelijkaardige overeenkomsten.....	5
12.	Opvolging van de Europese en internationale ontwikkelingen	5
13.	Conclusie	7

1. INLEIDING

Tijdens haar vergadering van 25 mei 2012 hechtte de Vlaamse Regering haar principiële goedkeuring aan het voorontwerp van decreet houdende instemming met de dubbelbelastingverdragen tussen België en respectievelijk Denemarken, San Marino, Noorwegen, Oostenrijk, Finland, IJsland, Malta, de Tsjechische Republiek en Griekenland. Zij gelastte de minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport het advies van de Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen (hierna: “de Raad”) in te winnen. Na bespreking op zijn vergadering van 26 juni 2012 keurde de Raad dit advies goed.

Zoals vermeld in vorige adviezen, verwijst de Raad voor een schets van het globale kader naar zijn eerdere adviezen over dubbelbelastingverdragen en de problematiek van de uitwisseling van informatie inzake belastingaangelegenheden.¹ Hij beperkt zich in het onderhavige advies tot het formuleren van enkele aandachtspunten m.b.t. de inhoud van de voorliggende overeenkomsten en in het bijzonder de doorvertaling naar Vlaanderen en een beleidsaanbeveling voor de opvolging van het internationaal kader voor dit beleidsveld.

2. DENEMARKEN

De voorliggende overeenkomsten met Denemarken betreffen een klassiek dubbelbelastingverdrag van 1969, aangevuld door een protocol tot wijziging van 1999 – in het bijzonder voor “*offshore*”-activiteiten - en een tweede protocol tot wijziging van 2009, waarmee de overeenkomsten in overeenstemming worden gebracht met de OESO-vereisten over o.m. het ontsluiten van het bankgeheim.² Deze overeenkomsten vinden geen afzonderlijke toepassing van elkaar en moeten daarom samen worden goedgekeurd. Zij worden aangevuld met briefwisseling waardoor deze overeenkomsten door beide partijen ook van toepassing worden verklaard op de deelstaten, maar de Deense overheid suggereert dat hiertoe nog verdere afspraken moeten worden gemaakt om dit te formaliseren. Hierover vond de Raad geen bijkomende informatie in het dossier. Zowel de procedure van protocollen, aanvullende briefwisseling als sommige aandachtspunten – zoals o.m. de wijze waarop bepaalde termen uit het Frans werden vertaald - maakten in het verleden reeds onderwerp uit van opmerkingen van de Raad, die hij niet zal hernemen.³

3. SAN MARINO

De voorliggende overeenkomsten met de Republiek San Marino betreffen een klassiek dubbelbelastingverdrag van 2005, aangevuld door een protocol van 2009 dat betrekking heeft op het uitwisselen van bankgegevens, aangevuld door de standaardbriefwisseling waardoor beide overeenkomsten ook van toepassing worden verklaard op de deelstaten. De Memorie van Toelichting onderlijnt dat San Marino sedert 1998 niet meer voorkomt op de lijst van belastingparadijzen. De Raad heeft in vorige adviezen reeds opmerkingen geformuleerd over

¹ SARiV, *Advies over het verdrag inzake wederzijdse administratieve bijstand in fiscale aangelegenheden en bijlage A, B en C en Protocol tot wijziging van het Verdrag*, Advies 2012/1, 9 februari 2012; SARiV, *Advies over de ontwerpen van decreet tot instemming met de wijzigingen van de verdragen tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, tussen België en respectievelijk Duitsland (2010), Frankrijk (2009), Luxemburg (2009), Nederland (2009) en het Verenigd Koninkrijk (2009)*, Advies 2012/2, 9 februari 2012.

² Artikel 21, *Verdrag inzake wederzijdse administratieve bijstand in fiscale aangelegenheden*, 25 januari 1988. Zie SARiV, Advies 2012/1, o.c.

³ SARiV, Advies 2012/2, o.c.

bepaalde onderwerpen zoals de termen “bevoegde overheid” e.d.⁴ Hij heeft geen verdere opmerkingen bij deze overeenkomsten.

4. NOORWEGEN

De voorliggende overeenkomsten met Noorwegen betreffen een dubbelbelastingverdrag van 1988 - ter vervanging en aanvulling van een verdrag uit 1967 om tegemoet te komen aan een aantal bilaterale afspraken tussen ons land en Noorwegen over het vervoer van aardgas tussen Noorwegen en Zeebrugge - en een regeling voor “offshore”-activiteiten, aangevuld door een protocol van 2009 om de overeenkomst in overeenstemming te brengen met geldende internationale afspraken over de opheffing van het bankgeheim, evenals de standaardbriefwisseling waardoor deze beide overeenkomsten ook van toepassing zijn op de deelstaten. De Raad heeft hierbij geen opmerkingen.

5. OOSTENRIJK

De voorliggende overeenkomsten met Oostenrijk betreffen een klassiek dubbelbelastingverdrag van 1971 en een protocol van 2009 om de overeenkomst in overeenstemming te brengen met geldende internationale afspraken over de opheffing van het bankgeheim, evenals een aanvullend protocol. In dit aanvullend protocol worden afspraken vastgelegd waarin wordt verduidelijkt dat de relevantie van het verzoek om inlichtingen moet aangetoond worden en dat het hengelen (“*fishing expeditions*”) naar inlichtingen niet wordt gedekt door de overeenkomst. Daarnaast is de standaardbriefwisseling toegevoegd van de Federale Overheidsdienst (FOD) Financiën waardoor deze overeenkomsten ook van toepassing worden verklaard op de deelstaten. De Raad kan net zoals hij vroeger reeds heeft vastgesteld voor Duitsland⁵, opmerken dat ook in de overeenkomst met Oostenrijk de deelstaten eigenlijk over het hoofd werden gezien door de federale overheid en initieel buiten de werkingssfeer van deze overeenkomst werden gehouden, hoewel ook Oostenrijk een federaal land is. Via briefwisseling werd dit rechtgezet, doch van Oostenrijkse zijde is enkel een ambtelijk mailbericht toegevoegd aan de documenten, waarin wordt aangekondigd dat ze bereid zijn de uitbreiding van de toepassing van deze overeenkomst naar de regionale en lokale overheden nog te officialiseren. Hoewel dit bericht van meer dan een jaar geleden dateert, kon de Raad op basis van de voorliggende stukken niet nagaan of dit intussen is gebeurd.

6. FINLAND

De voorliggende overeenkomsten met Finland betreffen een klassiek dubbelbelastingverdrag van 1976 en twee aanvullende protocollen. In het eerste aanvullend protocol van 1991 werden nog een aantal bijkomende afspraken gemaakt in verband met dividenden, zitpenningen, presentiegelden, pensioenen en lijfrenten, evenals nieuwe bepalingen inzake het vermijden van dubbele belasting. Het tweede aanvullend protocol van 2009 dient om de overeenkomst in overeenstemming te brengen met geldende internationale afspraken over de opheffing van het bankgeheim. Bij deze overeenkomsten is ook briefwisseling gevoegd waarin de FOD Financiën de Finse partij verzoekt om de overeenkomst, overeenkomstig het advies van de Raad van State, uit te breiden tot de fiscale bevoegdheden van de deelstaten. De Finse partij heeft hierop positief geantwoord met een verbale nota van 3 maart 2011, doch daarin wordt voorgesteld dat tussen de bevoegde instanties een akkoord wordt opgesteld over de precieze interpretatie van de “bevoegde overheden” vooraleer de

⁴ *Ibid.*

⁵ SARIV, Advies 2012/2, o.c.

overeenkomst in werking te laten treden. De Raad heeft echter in het dossier geen informatie gevonden dat één jaar later hieraan reeds uitvoering is gegeven.

7. IJSLAND

De overeenkomst tot het vermijden van dubbelbelasting met IJsland dateert van 2000 en werd aangevuld door een protocol dat er een integrerend deel van uitmaakt, waarin een aantal interpretaties werden opgenomen over de toepassing van een aantal verdragsartikelen. Daarnaast ligt een aanvullend protocol voor van 2009 om de overeenkomst in overeenstemming te brengen met geldende internationale afspraken over de opheffing van het bankgeheim. Deze overeenkomsten worden eveneens aangevuld door briefwisseling tussen de partijen om deze overeenkomst ook van toepassing te maken op de Belgische deelstaten, waarmee de IJslandse partij heeft ingestemd en voorstelt dit te regelen bij het van kracht worden van de overeenkomst. De Raad heeft hierbij geen bijzondere opmerkingen.

8. MALTA

De eerste overeenkomst met Malta dateert van 1974. In 1993 werd een aanvullende overeenkomst gesloten en in 2010 werd een aanvullend protocol ondertekend om de overeenkomst in overeenstemming te brengen met geldende internationale afspraken over de opheffing van het bankgeheim. Daarnaast werd de briefwisseling toegevoegd aan het dossier waarmee de toepassing van de overeenkomst en de protocollen wordt uitgebreid tot de deelstaten. De Maltese overheid heeft hiermee ingestemd. De Raad heeft hierbij geen bijzondere opmerkingen.

9. TSJECHIË

De voorliggende overeenkomsten met de Tsjechische Republiek betreffen een klassiek dubbelbelastingverdrag van 1996, ter vervanging van de vroegere overeenkomst uit 1975 die werd gesloten met de Tsjecho-Slowaakse Socialistische Republiek, aangevuld door een protocol - dat eveneens in 1996 werd ondertekend en waarin een aantal aanvullende afspraken werden vastgelegd over de toepassing van bepaalde artikelen - en daarnaast een protocol van 2010 om de overeenkomst in overeenstemming te brengen met geldende internationale afspraken over de opheffing van het bankgeheim. Het eerste lid van artikel 2 van de overeenkomst verklaart deze laatste ook van toepassing op *“de staatkundige onderdelen of plaatselijke gemeenschappen daarvan”*. Bij deze overeenkomst is dan ook geen bijkomende briefwisseling gevoegd om deze overeenkomst uitdrukkelijk ook van toepassing te verklaren op de deelstaten, zoals dat voor alle andere landen wel gebeurde naar aanleiding van het advies van de Raad van State over de goedkeuring van dubbelbelastingverdragen. De Raad rekent erop dat de Vlaamse Regering erop zal toezien dat de nodige afspraken worden gemaakt met de federale overheid, in het kader van een samenwerkingsakkoord over deze materie, over de wijze waarop de Tsjechische Republiek en andere verdragspartners worden geïnformeerd over de fiscale bevoegdheden van Vlaanderen.

10. GRIEKENLAND

De voorliggende overeenkomsten met de Helleense Republiek betreffen een klassiek dubbelbelastingverdrag van 2004 en een protocol van 2010 om de overeenkomst in

overeenstemming te brengen met geldende internationale afspraken over de opheffing van het bankgeheim. Daarnaast is er briefwisseling toegevoegd die de overeenkomsten toepasselijk verklaart op de deelstaten. Deze briefwisseling roept echter vragen op bij de Raad over de wijze waarop de FOD Financiën deze zaak heeft gecommuniceerd aan de Griekse overheid. In een eerste brief van 9 maart 2011 verzoekt de FOD Financiën de Griekse overheid, verwijzend naar het advies van de Raad van State, om de overeenkomsten ook van toepassing te verklaren op de deelstaten. Dit wordt hernomen in een tweede schrijven van 14 juni 2011, waarin het Belgisch verzoek nog eens wordt toegelicht. Het Griekse antwoord van 4 november 2011 verwijst echter naar correspondentie van de FOD Financiën aan hun Griekse collega's van april 2009 (voorafgaand aan het advies van de Raad van State), maar ook van 15 juni 2011 – d.w.z. na de datum van de twee brieven gericht aan de Griekse overheid – waarin volgens de Griekse brief het tegengestelde werd beweerd (*“explicitly stating the contrary”*). Deze wijze van communiceren over de toepassing van de dubbelbelastingovereenkomst op de Belgische deelstaten, roept vragen op. Daar de correspondentie waarnaar de Griekse brief verwijst niet is toegevoegd aan het dossier, kan de Raad dit niet verder onderzoeken. Hij stelt derhalve voor dat de Vlaamse overheid toeziet op een correcte toepassing van de gemaakte afspraken.

11. TOEKOMSTIGE GOEDKEURING VAN GELIJKAARDIGE OVEREENKOMSTEN

Tijdens zijn plenaire vergadering van 17 april 2012 formuleerde de Raad de bedenking dat, gelet op de grote hoeveelheid voorontwerpen van decreet ter instemming met dubbelbelastingverdragen die hem ter advisering worden voorgelegd, het gegeven dat deze verdragen onderling vele gelijkenissen vertonen en een beperkte impact op Vlaanderen hebben, en in acht genomen de personeelsbeperkingen van zijn secretariaat, hij zich voor de toekomst genoodzaakt zal zien zich in zijn adviezen tot een aantal bondige opmerkingen m.b.t. tot dit soort voorontwerpen van decreet te beperken. In zijn vorige adviezen m.b.t. dubbelbelastingverdragen heeft de Raad immers zijn belangrijkste opmerkingen reeds geformuleerd⁶.

12. OPVOLGING VAN DE EUROPESE EN INTERNATIONALE ONTWIKKELINGEN

De Raad beveelt de Vlaamse Regering aan om, gelet op de toenemende fiscale autonomie van de Belgische deelstaten, de Europese en internationale ontwikkelingen op het vlak van fiscaliteit beleidsmatig nauwgezet op te volgen. Zowel binnen de EU als op globaal vlak dienen zich interessante evoluties aan. Gelet op de toenemende financieel-economische integratie van de EU, zal de nood om ook op fiscaal vlak tot nadere afstemming te komen tussen de lidstaten zich steeds meer laten voelen. Slechts twee recente voorbeelden in dit verband: in het Europees Parlement werd op 18 april 2012 in plenaire zitting gedebatteerd over de inspanningen om fiscale fraude en fiscale vlucht te bestrijden.⁷ De Europese Commissie lanceerde op 27 juni 2012 haar mededeling om de strijd tegen fiscale fraude te versterken.⁸ In haar voorstellen ontwikkelt de Europese Commissie 3 actielijnen: het verbeteren van de inning op nationaal niveau, de bevordering van de samenwerking tussen de nationale belastingdiensten en een wortel (voor de belastingparadijzen die bereid zijn hun

⁶ Zie *supra*, voetnoot 1.

⁷ RAAD VAN DE EUROPESE UNIE, *Appel à des solutions concrètes permettant de lutter contre la fraude et l'évasion fiscales. Déclarations du Conseil et de la Commission*, 8948/12, PE 162 FISC 56, 19 april 2012.

⁸ EUROPESE COMMISSIE, *Communication from the Commission to the Council on concrete ways to reinforce the fight against tax fraud and tax evasion including in relation to third countries*, COM(2012)351, 27 juni 2012.

systeem aan te passen) en stok (voor de belastingparadijzen die niet willen samenwerken) beleid ten aanzien van derde landen.⁹ De Europese Commissie kondigt verder nog een aantal toekomstige initiatieven aan, waarbij o.m. het introduceren van een uniek fiscaal identificatienummer voor alle EU-burgers ook implicaties zal hebben voor werking van de Vlaamse belastingdienst. Er is bovendien ook de steeds belangrijkere rechtspraak van het Europees Hof van Justitie inzake de impact van het EU-recht op de inkomstenbelastingen van de lidstaten.

Ook de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (hierna: "OESO") verhoogt op vraag van de G20 zijn inspanningen om belastingontwijking te ontraden. Het *Global Forum on Transparency and Exchange of Information for Tax Purposes* van de OESO houdt de inspanningen van landen tegen het licht en stelt peer reviews op en maakt deze ook publiek.¹⁰ Zoals de Raad reeds opmerkte in zijn Advies 2012/02 komt België later dit jaar aan de beurt voor een OESO-doorlichting.

De Raad wil, gelet op zijn opdracht inzake ontwikkelingssamenwerking, de Vlaamse Regering ten slotte attent maken op een nieuw initiatief van de OESO dat de koppeling maakt tussen ontwikkelingssamenwerking en fiscaliteit. De OESO lanceerde op 10 mei 2012 het concept van "Belastinginspecteurs zonder grenzen"¹¹ om de autoriteiten in ontwikkelingslanden bij te staan bij het uitbouwen van hun fiscale systemen om een voldoende inkomensbasis te ontwikkelen en belastingontwijking tegen te gaan. Zuid-Afrika ondersteunde dit initiatief. Mogelijk biedt dit domein ook kansen voor samenwerking en uitwisseling van ervaringen, nu Vlaanderen zelf recent zijn eigen belastingadministratie heeft uitgebouwd en deze ervaringen mogelijk kan delen met zijn partnerlanden in het Zuiden.

⁹ T. VERHOOSEL, "Combating tax fraud and evasion: Exec prepares action plan" in *Europolitics*, 28.06.2012, Nr. 4453, p. 5.

¹⁰ OESO, *Tax evasion: Pressure to end tax evasion grows as the Global Forum publishes new reviews*.
http://www.oecd.org/documentprint/0,3455,en_21571361_44315115_50070740_1_1_1_1,00.html

¹¹ OESO, *Tax: OECD launches Tax Inspectors without Borders*.
http://www.oecd.org/document/44/0,3746,en_2649_37427_50293932_1_1_1_37427,00.html

13. CONCLUSIE

De Raad gaat akkoord met de voorliggende voorontwerpen van instemmingsdecreten. Hij formuleert bij een aantal overeenkomsten een opmerking over de wijze waarop de doorvertaling naar de fiscale bevoegdheden van Vlaanderen wordt vormgegeven, omdat uit de begeleidende briefwisseling bij de stukken niet altijd blijkt dat hiertoe al de nodige stappen zijn gezet. Daarnaast formuleert hij een aanbeveling aan de Vlaamse Regering om de internationale ontwikkelingen, in het bijzonder binnen de EU en de OESO, op het vlak van fiscaliteit nauwgezet op te volgen, omdat die ook een impact hebben op de Vlaamse fiscale bevoegdheden.

Namens de Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen,

Hoogachtend,

(getekend)

Prof. Dr. Jan Wouters
Voorzitter SARiV

(getekend)

Freddy Evens
Secretaris SARiV